

Datum: 2025-10-31
Handläggare: Kristina Zanhar
Diariennr: 2025.199 KS

Kommunstyrelsen

Svar på motion gällande att införa årligt barnkonsekvensbokslut - Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V)

Ärendebeskrivning

Marcus Wallin (V) och Sanna Dabolins (V) har till kommunfullmäktige den 26 mars 2025 lämnat in en motion som föreslår att:

- kommunfullmäktige beslutar införa ett årligt barnkonsekvensbokslut där arbetet med barnkonsekvensanalyser följs upp
- konsekvenserna av barnkonsekvensanalyserna årligen analyseras och presenteras för kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 mars 2025 § 75 att lämna vidare motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Förvaltningens yttrande

Rådet för mänskliga rättigheter diskuterade motionen på sitt sammanträde den 14 maj 2025. Rådet ställer sig positivt till att barnkonsekvensanalyser används som ett verktyg för att stärka barnets rättigheter. Rådet framhåller vikten av att analyserna följs upp på ett systematiskt sätt och att barn och unga ges förutsättningar till delaktighet och inflytande i arbetet.

Barnkonventionen utgör sedan den 1 januari 2020 en del av svensk lagstiftning och återfinns i flera svenska lagar, bland annat föräldrabalken, skollagen, socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det innebär att alla verksamheter som direkt eller indirekt påverkar barn har ett ansvar att känna till och beakta barnets rättigheter i sitt arbete. Barnperspektivet och barnets rättigheter ska integreras i den ordinarie planeringen, genomförandet och uppföljningen av verksamheten. Detta gäller särskilt inom förskola, skola och andra verksamheter som riktar sig direkt till barn, men också inom områden där beslut och insatser indirekt påverkar barns situation.

Det finns inga lagliga krav på att en kommun ska ha ett årligt barnkonsekvensbokslut och att det ska presenteras för kommunfullmäktige.

Enligt SKR:s skrift om barnkonsekvensanalyser ska en analys av hur beslutet påverkar barn bör alltid genomföras i ärenden där barn kan komma att beröras. Hur omfattande denna prövning av barnets bästa behöver vara och hur den ska dokumenteras beror på ärendets karaktär och i vilken grad barn påverkas. Det innebär dock inte att barnets bästa alltid måste vara det avgörande eller ensamt styrande i varje beslut. Andra intressen kan i vissa fall väga lika tungt eller till och med väga tyngre. Att barnets bästa ska beaktas "i första hand" betyder alltså att det alltid ska lyftas fram som ett centralt och tungt vägande intresse, men att en avvägning kan behöva göras i relation till andra intressen och vid kommunala beslut är det viktigt att samtliga relevanta perspektiv beaktas. Varje verksamhet behöver därför själva bedöma vilka beslut som kräver en bedömning av barnets bästa, dels hur omfattande denna prövning ska vara.

Varje verksamhet behöver därför själva bedöma vilka beslut som kräver en bedömning av barnets bästa, dels hur omfattande denna prövning ska vara. Utifrån gällande riktlinjer ansvarar varje nämnd/styrelse att uppfylla barnrättsperspektivet inom sitt område. Barn- och ungdomsnämnden gör bedömning i varje fall och genomför ofta barnkonsekvensanalys inför beslut. Nämnden gör även en barnkonsekvensanalys av nämndens budget. Vård- och omsorgsnämnden har upprättat en rutin och ett metodstöd för barnkonsekvensanalys som riktar sig till samtliga verksamheter inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Barnkonsekvensanalys ska användas vid förändringar/beslut som berör ett enskilt barn, förändringar/beslut som berör en grupp av barn och organisationsförändringar i verksamhet som berör barn. Samhällsbyggnadsförvaltningen har även påbörjat ett arbete för att systematiskt beakta barnkonventionen i de beslut där förvaltningen anser att det är relevant.

Kommunledningskontoret delar motionärernas uppfattning om vikten av att systematiskt följa upp arbetet med barnkonventionen och barnkonsekvensanalyser. Riktlinjerna för barnkonventionen anger att en årlig tjänstemannadialog ska genomföras mellan förvaltningarna, bolagsledningarna och kommunledningskontoret för att följa upp vilka insatser som gjorts utifrån dåvarande styrmodell. Riktlinjerna behöver revideras för att anpassas till nuvarande styrmodell och förtydliga ansvarsfördelning och uppföljning.

Kommunledningskontoret avser integrera barnkonventionen inom det nya styrdokumentet för hållbar utveckling som förvaltningen tidigare har fått i uppdrag att ta fram, enligt kommunstyrelsens beslut den 4 april 2025, § 58.

Ett separat barnkonsekvensboksutlåtande och redovisning till kommunfullmäktige bedöms därför inte nödvändigt och mot bakgrund av det arbete som redan bedrivs föreslås motionen anses besvarad.

Ekonomisk bedömning

Förslaget har ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunledningskontorets yttrande antas som kommunstyrelsens eget.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motionen anses besvarad.

Beslutet ska skickas till

KLK-ekonomi

Cecilia Knutsson
Kanslichef

Kristina Zanhar
Demokratistrateg